

Продуктивність багаторічних бобових трав залежно від технології вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України

Жигало Остап Богданович

Науковий керівник доктор с.-г. наук, професор Демидась Г. І.

Актуальність теми. Люцерна посівна відіграє важливу роль не тільки у зміцненні кормової бази, накопиченні біологічного азоту, попередженні ерозії та вторинного засолення ґрунтів, але й у підвищенні стабільності сільськогосподарського виробництва. Однак, не зважаючи на виняткову цінність культури, їй приділяється ще недостатньо уваги, повільно впроваджуються у виробництво інтенсивні технології її вирощування з урахуванням екологічних особливостей регіонів. Важливе значення у комплексі заходів підвищення продуктивності люцерни посівної є ефективне використання біокліматичного потенціалу природно-кліматичної зони та удосконалення елементів технології її вирощування, які базуються на підборі сортів та оптимізації системи удобрення

Мета досліджень - встановити вплив обробки насіння стимуляторами росту та позакореневих підживлень мікродобривами на процеси росту, розвитку та формування кормової продуктивності агрофітоценозів люцерни посівної.

Завдання досліджень:

- Вивчити вплив організованих факторів на накопичення біомаси рослин та формування кормової продуктивності посівів;
- Виявити доцільність використання регуляторів росту і мікродобрив для регулювання проходження фаз росту і розвитку рослин люцерни посівної;
- Встановити вплив досліджуваних чинників на особливості формування фотосинтетичної та симбіотичної продуктивності посівів;
- Виявити залежність зміни показників кормової цінності зеленої маси посівів люцерни посівної від елементів технології вирощування;
- Дати економічну і біоенергетичну оцінку ефективності застосування досліджуваних препаратів на посівах люцерни посівної.

Результати досліджень:

Максимальну висоту рослини люцерни посівної мали у фазу початку цвітіння – 96 см другого року вегетації та 99 см – третього року вегетації за обробки посіву стимулятором росту Люцис у фазу гілкування та бутонізації + підживлення посіву у фазу бутонізації мікродобривом Урожай бобові, що, відповідно, на 12 см та 8 см більше, ніж на контролі.

Урожайність зеленої маси люцерни посівної на другий і третій рік вегетації становила відповідно 51,5 т/га та 43,7 т/га у варіанті обробки посіву стимулятором росту Люцис у фазу гілкування та бутонізації + підживлення посіву у фазу бутонізації мікродобривом Урожай бобові. Отримані показники 181 на 17,0-18,3 % були більші, ніж на контролі.

Варіант дослідження обробки посіву стимулятором росту Люцис у фазу гілкування та бутонізації + підживлення посіву у фазу бутонізації мікродобривом Урожай бобові забезпечував в середньому за усі роки вегетації найвищий вихід сухої речовини – 7,52 т/га, обмінної енергії – 70,15 МДж, га, кормових одиниць – 6,63 т/га та перетравного протеїну – 1,37 т/га.

Найвищий рівень рентабельності вирощування люцерни посівної на зелену масу - 219,4 % та енергетичний коефіцієнт – 5,99 забезпечував варіант обробки посіву стимулятором росту Люцис у фазу гілкування та бутонізації + підживлення посіву у фазу бутонізації мікродобривом Урожай бобові.

Схема досліджу:

Фактор А – Обробка насіння

1. Без обробки насіння (контроль)
2. Обробка насіння стимулятором росту Люцис

Фактор В – Строк і композиція внесення стимулятора та мікродобрива.

1. Обробка посіву Люцис у фазу гілкування
2. Обробка посіву Люцис у фазі бутонізації
3. Обробка посіву Люцис у фазі гілкування та бутонізації
4. Позакореневе підживлення посіву Урожай бобові у фазу бутонізації
5. Обробка посіву Люцис у фазу гілкування та бутонізації + підживлення посіву у фазу бутонізації мікродобривом Урожай бобові

Висновки:

З метою формування урожайності зеленої маси люцерни посівної в межах 51,5-41,8 т/га за рівня рентабельності 219,4 % в умовах Лісостепу Правобережного агроформуванням різної форми власності рекомендується застосовувати передпосівну обробку насіння люцерни посівної стимулятором росту Люцис (10 г/т) насіння та проводити позакореневі підживлення рослин у фазу гілкування та бутонізації стимулятором росту Люцис (10 г/га) і мікродобривом Урожай бобові (1,5 л/га) при витраті робочого розчину 300 л/га.